

HET HEGGENLANDSCHAP VAN RACHAMPS,

BESCHUT TEGEN DE WIND

Jean-Louis MOSTADE - *landbouwer en eigenaar van een deel van de percelen van het heggenlandschap*

Rachamps

AWAf asbl | info@awaf.be

Rondleidingen door de landbouwer op afspraak

> HET ARDENSE HEGGENLANDSCHAP VAN RACHAMPS

De aanleiding voor de aanleg van het 12 km lange heggenlandschap (heggen, bomenrijen) te Rachamps was het eindwerk van een student met als thema "Het herstel van een Ardennengebied". Dankzij dit werk en de motivatie van 5 landbouwers, werd de vzw le Bocage Ardennais opgericht en werd in 1989 150 ha experimenteel heggenlandschap aangeplant met subsidies van het Waals Gewest via het PDI ("programme de développement intégré"). Nu hebben de 5 landbouwers plaatsgemaakt voor een nieuwe generatie, onder andere Jean-Louis Mostade.

Jean-Louis Mostade, een kweker van 200 Belgische Witblauw-runderen volgens de conventionele landbouw en eigenaar van een deel van de percelen van het heggenlandschap van Rachamps, is ervan overtuigd dat de heggen noodzakelijk zijn voor het welzijn van zijn koeien.

> WAAROM AGROFORESTRY ?

De landbouw op het plateau van Bastogne heeft te lijden onder een ruw klimaat. De wind is sterk voelbaar en de bodem is niet erg productief. Na de herverkaveling werden de heggen en andere elementen van het heggenlandschap gerooid, waardoor de kracht van de wind toenam. De beoogde doelstellingen bij de aanleg van het heggenlandschap waren het **windschermeffect** voor de bescherming van het vee en de gewassen, en de **diversificatie van de fauna en flora**.

> SPECIFIEKE KENMERKEN VAN HET PROJECT

Het heggenlandschap dat in 1990 werd aangelegd vertegenwoordigt een oud systeem en heeft een oppervlakte van ongeveer 150 ha. Tegenwoordig is het dorp Rachamps bekend om zijn **prachtige heggenlandschap** en zijn tegen de wind beschermde landbouwpercelen.

EVALUATIE VAN HET PROJECT

PROBLEMEN EN OPLOSSINGEN

De **kost van het aanplanten** kan voor veel landbouwers een probleem zijn. Maar ze kunnen subsidies aanvragen om hen financieel te ondersteunen. In het geval van het heggenlandschap van Rachamps nam het Waals Gewest de kosten voor het aanplanten op zich. Momenteel zijn de heggen en bomenrijen ook als MAEC aangemerkt.

Het is belangrijk om rekening te houden met het **onderhoud** van de elementen, zowel in werkuren als in financieel opzicht. Verschillende landbouwers van Rachamps hebben samen geïnvesteerd in materiaal om het beheer van de lineaire elementen te vergemakkelijken.

TIPS EN TEVREDENHEID OVER HET PROJECT

Jean-Louis raadt diegenen die heggen of andere lineaire elementen op hun percelen willen aanplanten aan om zich goed te **informer** en het project weloverwogen uit te werken vooraleer te beginnen met aanplanten.

Zoals andere landbouwers in Rachamps ziet Jean-Louis de gunstige effecten van het heggenlandschap van Rachamps op zijn vee. Hij weet dat het **welzijn van zijn kudde** onder meer te danken is aan de schaduw van de heggen, maar ook aan de schuilplaatsen die hen beschermen tegen de regen en harde wind.

Met steun van
het Europees
Fonds voor
Regionale
Ontwikkeling

Interreg
France-Wallonie-Vlaanderen

Feel Wood
Forêt Pro Bos

HEGGEN OM DE KOEIEN EN GEWASSEN TE BESCHERMEN

Het heggenlandschap bestaat uit een netwerk van heggen en bomenrijen van verschillende samenstelling.

CONTEXT VAN DE PERCELEN

- Kleibodem, tussen 20 en 40 cm diep, pH-waarde tussen 5,5 en 6,
- Licht hellend,
- Weinig wild.

LANDBOUWPRODUCTIE

De weiden van Jean-Louis worden begraaasd door vleeskoeien die er het grootste deel van hun tijd doorbrengen. De heggen bieden schaduw en bescherming tegen slechte weeromstandigheden. In het heggenlandschap van Rachamps vinden we ook melkkoeien en gewassen.

BOOM- EN STRUIKSOORTEN

De heggen bestaan uit een mix van inheemse soorten: meidoorn, haagbeuk, hazelnoot, viorne, beuk, esdoorn, sleedoorn.

VALORISATIE VAN HET HOUT

Het kleine haagscheersel wordt ter plaatse, op de weide gelaten. Een deel van het grote haagscheersel (bv. horizontale secties) wordt gevaloriseerd als brandhout.

OMVANG EN HISTORIEK

Aanplantingsdatum: 1989,

Oppervlakte : 150 ha waarvan 30 ha van Jean-Louis,

Heggenrijen: 12 km waarvan 2800 m van Jean-Louis.

AANVULLENDE TECHNISCHE INFORMATIE

- Omheining om de heggen te beschermen tegen de runderen,
- Jaarlijks zij snoei.

